

یادداشت سیاسی

مهدی سامع

mehdi_samee@yahoo.com

بقیه از صفحه ۱

به طور مثال وقتی روز دو شنبه ۲۵ آبان جلسه مصاحبه مطبوعاتی حسن روحانی با یک ساعت تاخیر آغاز شد، روحانی علت این تاخیر را «گفتگوی تلفنی مفصل با جک استرا، وزیر خارجه بریتانیا» اعلام کرد. به احتمال زیاد حسن روحانی در این گفتگوی تلفنی حرف علی لاریجانی را به جک استرا یادآوری کرده تا بتواند در حدی که مقدر است گران فروشی کند. به نوشته روزنامه ایران سه شنبه ۲۶ آبان «جک استرا در این مکالمه به تعهدات اروپا در موافقت نامه خود با ایران تاکید کرده است.»

نگاهی به بعضی از رویدادها و اظهار نظرها نشاندهنده آن است که این چند زبانه بودن، تا جایی که به طرفداران ولی فقیه بر می گردد، از یک تضاد واقعی و جدی نشأت نگرفته و در اساس اجرای نقشه‌های متفاوت در یک بازی درونی به منظور «چانه زنی» و «گران فروشی» در رابطه با طرفه‌های خارجی مذاکره کننده است.

وقتی در اواسط مهر ماه (حدود ۴۵ روز پیش) اکبر هاشمی رفسنجانی برد موشکهای شهاب ۳ را هزار و پانصد کیلومتری اعلام و تاکید کرد که اروپا در دسترس این موشکها قرار دارد و این باعث واکنش شدید اسرائیل و کشورهای اروپایی شد، به نظر می رسید که رفسنجانی با حرفه‌های تحریک آمیز یک خطب سیاسی مرتکب شده است. اما در روز پنج شنبه ۳۰ مهر که روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های دولتی در گزارش‌های خبری خود جلسه مدیران وزارت خارجه‌های ایران و سه کشور اروپایی در وین را با اهمیت اعلام کردند، همین رسانه‌ها با چاپ عکسهایی از موشک شهاب در صفحات اول خود خبر دادند که در «آزمایش دیروز قابلیت‌های تازه شهاب ۳ اندازه گیری» شده است. علی شمخانی، وزیر دفاع رژیم در پایان این مانور «سخن گفتن درباره برد موشک جدید را منتفی دانست» و گفت «ما هیچ وقت برد موشکها را اعلام نمی کنیم.» (همشهری پنج شنبه ۳۰ مهر) کاربرد حرفه‌های پاسدار شمخانی که با مشخصاتی که رفسنجانی قبلا اعلام کرده تکمیل می شود، در مذاکرات وین خواهد بود به خصوص آن که تیتیر

بزرگ روزنامه همشهری که آن را ارگان گوش به فرمانهای ویژه خامنه ای می نامند در همین روز چنین بود: «ایران ارجاع پرونده به شورای امنیت را به دست شستن از غنی سازی اورانیوم ترجیح می دهد.» با این حال در ورای نمایش چند زبانی در میان سینه چاکان ولی فقیه، برای خود خامنه ای موضوع اتم، یک «فرصت» و «تهدید» است که او نمی تواند به سادگی اهداف خود را در این زمینه عملی کند. از این روست که بازی با کارتهای مختلف بر بستر خط سرخ نظام جایز شمرده می شود. اما بازی با کارتهای مختلف گرچه در

ک ت ه مهم در ا بین بخش از ب یا ن ی ه ا س ت که ۳ ک شور
ور اروپایی با برجسب تروریستی به مجاهدین خلق، هم رعایت خط
سرخ رژیم را کردند و هم خود پشت سد ولایت فقیه متوقف شدند

که روسیه می داند که برای رژیم ایران «انرژی اتمی» بهانه ای بیش نیست و هدف اصلی جمهوری اسلامی سلاح اتمی است، بنابراین روسیه هر معامله نقد را بر ورود به چالش استراتژیک مناقشه اتمی ترجیح می دهد. چین نیز همین متد را در رفتار با رژیم ایران مد

شرایط کنونی برای خامنه ای یک فرصت است، اما از آن جا که در این بازی منافی برای همه ی طرفه‌های ذینفع مورد نظر است و هیچ یک از طرفه‌ها نمی تواند از پیش خود را بازنده کامل اعلام کرده و صحنه را ترک کند، روند بازی با چالشهای جدی مواجه می شود که سرانجام پیروزمندانه بودن آن برای همه ی طرفه‌های درگیر، مستلزم عبور از سد ولایت فقیه در ایران است. در پیرامون این سد که منطبق با خط سرخ رژیم ایران می باشد، تضادها و کشمکشهای واقعی شکل می گیرد و هیچ کس بهتر و بیشتر از ولی فقیه نظام به این امر آگاه نیست که امر هماهنگی با همه ی طرفه‌های خارجی و ایجاد تعامل پایدار با آنان، مستلزم ویران کردن بارگاه ولایت فقیه بر سر ولی فقیه است.

تمامی پیشنهادهای رژیم ایران به طرفه‌های اروپایی برای جلوگیری از چنین عبوری طراحی می شود و برای همین است که مساله «امنیت» ورد زبان مسئولان پرونده اتمی رژیم است. روزنامه همشهری در شماره روز چهارشنبه ۶ آبان با نقل قول از حسن روحانی که گفته است: «اروپا و آمریکا هر دو در پی ارسال پرونده ایران به شورای امنیت هستند» نتیجه گرفته که برای خنثی کردن این تهدید دو گام لازم است: «نخست شکستن دور فعلی تهدیدهای اروپا و در گام دوم، ملاقات با مقامات عالی رتبه کشورهای منطقه برای گوشزد کردن عواقب و خطر این تنش و خطرات آن برای منطقه.»

اما شکستن تهدید اروپا برای طرفه‌های دیگر می تواند به میزانی زیان آور باشد.

قرارداد احتمال داده که ایران در مناقشه هسته ای خود از حمایت‌های چین و روسیه برخوردار شود. باید توجه داشت که مسیر این بده و بستانها و قول و قرارها برای تبدیل آن از نسبه به نقد راهی هموار نیست. هم رژیم ایران و هم طرفه‌های مذاکره کننده خارجی این را به خوبی می دانند و برای این منظور است که حمید رضا آصفی، معاون و سخنگوی وزارت خارجه رژیم، گفته است که: «تعهدات اروپا باید ملموس، قطعی، دقیق و روشن باشد.» (روزنامه ایران - دوشنبه ۱۱ آبان)

روزنامه آفتاب یزد در شماره روز ۱۷ آبان از موضع وزیر خارجه چین در مورد ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت انتقاد کرده و با اشاره به قرارداد بزرگ گاز، که هفته گذشته بین تهران و پکن امضا شد، نوشت: «کشورهای بزرگ در مواقع گرفتاری کشور های کوچک به میدان می آیند و با بستن قراردادهای امتیازات نقدی می گیرند و وعده های نسبه می دهند.» این روزنامه خواستار آن شده که: «از چین هم امروز تعهد گرفته شود که اگر پرونده ایران به شورای امنیت ارسال شد آن را وتو خواهد کرد و اگر چنین خبری اعلام شود، نیازی به باج دادن به اروپایی ها

البته در این تردیدی نیست که نه اروپا و نه آمریکا و نه هیچ کشور خارجی دیگر نمی توانند از ولایت فقیه عبور کنند. بارگاه ولایت تنها به دست مردم ایران بر سر ولی فقیه ویران خواهد شد.

برای جلوگیری از ارجاع پرونده هسته ای به شورای امنیت نخواهد بود.» اشاره روزنامه آفتاب یزد به آن بخش از سخنان وزیر امور خارجه چین است که در تهران گفت، وتو کردن در شورای امنیت کاری ساده که بتوان همیشه بدان متوسل شد نیست.

به جهت آگاهی سران رژیم ایران از مواضع روسیه و چین است که آنان در یک ارزیابی واقع بینانه به دامن اروپا متوسل می شوند و مجبور می شوند به میزانی در مذاکرات پاریس عقب نشینی کنند.

جلسه پاریس در روز ۱۵ آبان (۵ نوامبر) در محل وزارت خارجه فرانسه آغاز شده و تا باامداد روز بعد ادامه یافت.

بقیه در صفحه ۳

